

Werkwijzer uitvoering valwildregeling:

Omgaan met aangereden reeën en damherten op de openbare weg en in de bebouwde kom

Datum: 31 mei 2021

Opgesteld door: Faunabeheereenheid Zuid-Holland

Faunabeheereenheid Zuid-Holland

1. Doel

Doel van de werkwijzer 'Uitvoering valwildregeling Zuid-Holland' is het geven van aanvullende regels voor de uitvoering van de [Aanwijzing van Gedeputeerde Staten](#) met betrekking tot de valwildregeling¹, verder benoemd als [Aanwijzing valwild](#).

Door afhandeling van aanrijdingen met reeën en damherten onder regie van de Faunabeheereenheid Zuid-Holland (FBE) wordt de verkeersveiligheid in Zuid-Holland geoptimaliseerd en het dierenleed geminimaliseerd. Daarnaast vindt een adequate en gevalideerde registratie van aanrijdingen met reeën plaats. De gegevens van de aanrijdingen met reeën en damherten worden gebruikt door de provincie ten behoeve van het formuleren van het beleid en door de FBE ten behoeve van de jaarrapportages, het opstellen van het faunabeheerplan ree en damherten en de onderbouwing voor het verkrijgen van een ontheffing voor het beheer van reeën en damherten.

De afhandeling van aanrijdingen met reeën en damherten en de registratie daarvan vinden plaats op basis van deze werkwijzer. De bijdrage aan de uitvoering van de valwildregeling geschiedt op vrijwillige basis maar de vrijwilligers worden geacht zich te houden aan het Aanwijzing valwild en deze werkwijzer.

2. Coördinatie valwildregeling

De FBE is verantwoordelijk voor het goed functioneren van de valwildregeling en voor het gebruik van de opdracht overeenkomstig de voorschriften behorende bij de Aanwijzing valwild. De FBE verstrekt hiertoe aan iedere gemachtigde valwildschutter een kopie van de Aanwijzing valwild en deze werkwijzer.

3. Welke diersoorten/incidenten vallen onder deze werkwijzer

Alleen reeën en damherten die betrokken zijn bij een aanrijding, op de openbare weg en in de bebouwde kom, vallen onder de Aanwijzing valwild en deze werkwijzer. De Aanwijzing valwild en deze werkwijzer geldt dus niet voor andere diersoorten (zoals wilde, verwilderde of gehouden diersoorten) of voor anders zieke of verwonde dieren.

Indien een valwildschutter na een oproep geconfronteerd wordt met reeën en damherten met andere verwondingen (zoals bv beetwonden van honden en het vastzitten in hekken), dan handelt hij/zij naar beste weten om verder dierenleed te voorkomen. Als de gezondheid en gesteldheid van het ree/damhert het toelaten dan kan het dier bevrijd en losgelaten worden. Ook deze dieren worden in Dora geregistreerd.

4. Aangewezen personen valwildregeling

De FBE maakt in principe gebruik van één valwildcoördinator per WBE en daarnaast minimaal twee valwildschutters per WBE. Zowel coördinatoren als valwildschutters zijn lid van een Zuid-Hollandse WBE. De besturen van de wildbeheereenheden (WBE's) dragen deskundige en bekwame personen voor aan de FBE. Per WBE worden gemiddeld twee personen als valwildschutters voorgedragen

¹ Dit besluit betreft een aanwijzing op grond van artikel 67 van de Flora-en faunawet voor het verrichten van handelingen ten aanzien van aangereden reeën en damherten, 15 juni 2010. Via het overgangsrecht van de Wet natuurbescherming geldt dit als een opdracht op grond van artikel 3.18 Wnb

aangevuld met vrijwilliger met een getrainde zweethond. De FBE en coördinatoren houden in de gaten of er een goede geografische spreiding is van personen over de provincie, zodat de aanrijtiden beperkt blijven. Aan de hand van de voordrachten van de WBE's stelt de FBE een lijst op met aangewezen personen. De FBE beoordeelt in overleg met de het bestuur van de betreffende WBE de deskundigheid van de voorgedragen vrijwilligers. De FBE houdt de lijst van aangewezen personen bij en stuurt wijzigingen één keer per jaar toe aan de Politie Regio Haaglanden, de Politie Regio Rotterdam en de provinciale wegbeheerder.

Na goedkeuring door de FBE verleent de FBE schriftelijk gedagtekende toestemming aan de WBE. De WBE schrijft deze toestemming schriftelijk gedagtekend door aan de vrijwilliger. De vrijwilligers ontvangen via Dora deze toestemming, een uitvoeringsformulier en een kopie van deze werkwijzer en zijn daarmee aangewezen valwildschutter.

5. Bereikbaarheid en rooster

Voor correcte, snelle en volledige afhandeling van het valwild is het noodzakelijk dat er altijd iemand van het valwildteam bereikbaar is. De WBE is hiervoor verantwoordelijk.

De voorkeur gaat uit naar een centraal telefoonnummer per WBE waarop aanrijdingen met reeën en/of damherten gemeld kunnen worden. De WBE draagt er zorg voor dat dit telefoonnummer bekend is bij de FBE, de meldkamer van de politie, de meldkamer van de provinciale wegbeheerder en mogelijk andere organisaties.

Door middel van een systeem van piketdiensten is er te allen tijde een valwildschutter beschikbaar. De valwildcoördinator stelt een rooster op. Indien een valwildschutter tijdens zijn piketdienst verhinderd is, zorgt hij/zij zelf voor een vervanger. Deze vervanger dient een andere valwildschutter te zijn.

De WBE's maken onderling afspraken over samenwerkingen. Dit voor het geval dat er niemand van de betreffende WBE beschikbaar is. In het geval dat een valwildschutter van een andere WBE optreedt zorgt de valwildcoördinator van de WBE waar het dier gevallen is dat de registratie op volledige en correcte wijze in Dora komt te staan.

6. Melding van een aanrijding met een ree of damhert

Als een melding binnenkomt bij een valwildcoördinator, dan vraagt deze om de volgende gegevens:

- de exacte locatie en wegnummer (voorkeur in google);
- tijdstip van de aanrijding;
- wat is de ingeschatte toestand van het dier;
- is de melder/ de automobilist/ de politie nog ter plaatse;
- het telefoonnummer van de melder/automobilist.

Wanneer de melding door de valwildcoördinator is ontvangen, zet deze de melding door naar een beschikbare valwildschutter in de buurt (WBE) waar het aangereden ree of damhert is aangetroffen of de aanrijding met het ree of damhert heeft plaatsgevonden. Als een valwildschutter niet direct naar het incident toe kan, wordt zo direct een andere valwildschutter op de lijst benaderd.

Krijgt een valwildschutter zelf een melding binnen dan vraagt hij/zij ook naar de hierboven genoemde gegevens en geeft hij/zij dit door aan de valwildcoördinator. Een valwildschutter gaat pas naar de plek van de aanrijding, nadat hij/zij de coördinator op de hoogte heeft gesteld.

Blijft de oorspronkelijke melder op de plaats van de aanrijding en verloopt er onredelijk veel tijd tussen de melding en het vertrek van de valwildschutter naar de plaats van de aanrijding dan wordt de melder door de coördinator of valwildschutter hierover geïnformeerd.

Indien valwild op een provinciale weg of rijksweg wordt gemeld bij de valwildcoördinator, dan wordt deze melding doorgezet naar de provinciale kantonniers of Rijkswaterstaat via het nummer van de meldkamer van de Politie.

7. Afhandeling aanrijding

Zodra de valwildschutter op de plaats van de aanrijding is, bekijkt hij/zij de situatie. Als het betreffende ree of damhert nog leeft, wordt het indien nodig direct uit het lijden verlost. Als er toevallig

medewerkers van de dierenambulance aanwezig zijn, kan er in overleg worden vastgesteld dat het dier nog overlevingskansen heeft. In dat geval kunnen zij het dier naar een opvangcentrum vervoeren. Deze verplaatsingen worden door de valwildschutter gemeld bij de valwildcoördinator.

Het uit het lijden verlossen dient op een verantwoorde, veilige en wettelijk toegestane manier te gebeuren (door middel van een kogel- of hagelgeweer of mes). Wanneer de bestuurder of andere omstanders ter plaatse zijn, neemt de valwildschutter de nodige omzichtigheid in acht. Hij/zij legt dan geduldig en tactvol uit waarom het ree of damhert snel uit het lijden verlost moet worden en wat er met het dier gaat gebeuren. De valwildschutter is zich daarbij bovenal bewust van zijn omgeving en de mogelijke impact die zijn/haar handelen kunnen hebben. Vraag aanwezigen uit het zicht te gaan als een ree of damhert gedood moet worden of verplaatst het dier uit het zicht.

Wanneer een surveillanceeenheid van de politie tijdig aanwezig is, is deze verantwoordelijk voor de verkeersveiligheid en het op afstand houden of zo nodig verwijderen van voorbijgangers, zodat de valwildschutter veilig en snel zijn/haar werk kan doen. De politie handelt indien nodig het materiële gedeelte van de aanrijding af. De valwildschutter handelt alles af met betrekking tot het aangereden dier. De valwildschutter volgt daarbij altijd de instructies van politie/wegbeheerder surveillanten op. Indien nodig verwijst de valwildschutter betrokkenen naar de website van de FBE (www.fbezh.nl) voor meer informatie en contactgegevens.

De valwildschutter bepaalt per geval wat er met het dode dier gebeurt.

8. Registratie van een aangereden ree of damhert

De valwildschutter voert de gegevens van een aangereden dier binnen 24 uur in het provinciale systeem Dora².

Bij registratie worden de volgende gegevens ingevoerd:

- Geslachtscategorie;
- de locatie van de aanrijding;
- datum van de aanrijding;
- het geschatte tijdstip van de aanrijding;
- een of meer foto's, mogelijk ook van de schade aan de auto;

Ook als het dier niet aangetroffen wordt, moet het wel worden geregistreerd (met zoveel mogelijk gegevens). De FBE rapporteert jaarlijks de gegevens in het jaarverslag.

9. Veiligheid

Tijdens de werkzaamheden worden door de valwildschutter altijd de volgende veiligheidsmaatregelen genomen.

De valwildschutter:

- draagt altijd reflecterende kleding of een reflecterend hesje;
- voert alarmlichten op zijn/haar stilstaande auto;
- plaatst zijn/haar voertuig zoveel mogelijk buiten de rijbaan;
- volgt de aanwijzingen van de politie of wegbeheerder altijd stipt op;
- treedt op provinciale wegen en autosnelwegen bij voorkeur op onder begeleiding van politie of wegbeheerder;
- mag niet optreden als verkeersregelaar en geeft dit te kennen bij een verzoek om hierbij te assisteren;
- zorgt altijd voor kogelvang indien een ree met het kogel- of hagelgeweer uit het lijden moet worden verlost;
- zorgt bij gebruikmaking van een kogel- of hagelgeweer indien nodig voor een zachte ondergrond (denk aan het gevaar van ricochet bij harde ondergrond);

² Indien een WBE onverhoopt geen eigen valwildschutter ter beschikking heeft, roept de valwildcoördinator een valwildschutter op van een nabijgelegen WBE. Na afschot registreert de valwildcoördinator in Dora.

- neemt deel aan voor de Zuid-Hollandse valwildschutters georganiseerde jaarlijkse instructiebijeenkomst.

10. Nazoek

Indien de ree of damhert, vermoedelijk gewond, weggevlucht is, zorgt de valwildschutter ervoor dat op de plaats van de aanrijding de vluchtrichting van het dier duidelijk gemarkeerd wordt, bijvoorbeeld met markeringslint. De valwildschutter bepaalt of het zinvol is om in de nachtelijke uren na te zoeken. Als er nagezocht moet worden, brengt de valwildschutter de coördinator hiervan op de hoogte. Valwildschutter of coördinator (in overleg) draagt er zorg voor dat er een vrijwilliger wordt ingeseind met een zweethond. Wanneer het dier geraakt is maar ogenschijnlijk niet of slechts licht gewond, kan voor de zekerheid toch een controle met een getrainde zweethond en -geleider uitgevoerd worden.

De valwildschutter zorgt ervoor dat de terreineigenaar, grondgebruiker, jachthouder of toezichthouder van het betreffende terrein in kennis wordt gesteld van de nazoek, bij voorkeur voordat de nazoek wordt gestart. Indien deze personen niet bereikbaar zijn, wordt toch met de nazoek begonnen en worden de betrokkenen nadien ingelicht.

11. Kalveren

Is het aangereden dier zogende, dan worden haar kalveren zoveel mogelijk opgezocht. Levend gevonden en nog op te vangen kalveren gaan naar de Stichting Reeënopvang Nederland. De valwildschutter dient dit vervoer te melden bij de valwildcoördinator.

12. Verzekering

De valwildschutter (als vrijwilliger) dient voor zijn optreden in het kader van de uitvoering van de Aanwijzing valwild een jachtaansprakelijkheidsverzekering te hebben. De valwildschutter (als vrijwilliger) checkt bij zijn verzekering of dit optreden onder zijn WA-jachtverzekering valt. Het bestuur van de FBE kan op geen enkele wijze verantwoordelijk gesteld worden voor schade voortvloeiend uit handelen van deelnemers in het kader van de valwildregeling. In uitzonderlijke gevallen is er kans op schade door het handelen van de valwildschutter op de openbare weg en/of in de bebouwde kom. De FBE heeft daarvoor een zo genaamde 3e koppolis afgesloten bij AON. Om in aanmerking te komen voor de dekking van deze afgesloten aanvullende WA-verzekering van de FBE dient de valwildschutter:

- zich strikt te houden aan de bepalingen en voorwaarden uit de Aanwijzing valwild en deze werkwijzer;
- lid te zijn van de WBE;
- een account hebben in Dora;
- persoonlijke toestemming voor de Aanwijzing valwild voor de betreffende WBE in Dora;
- in het bezit te zijn van een WM4.

13. Naleving werkwijzer

Een valwildschutter handelt te allen tijde integer.

De inzet van de valwildschutter is noodzakelijk voor het voorkomen van onnodig lijden van aangereden reeën en damherten en voor input ten behoeve van het faunabeheerplan en voor de onderbouwing van het toekomstig planmatig beheer van reeën en damherten. Zoals in punt 9 genoemd organiseert de FBE jaarlijks een bijeenkomst voor de valwildcoördinatoren en valwildschutters om deze werkwijzer te evalueren en zo nodig verbeteringen er op aan te brengen.

Indien een valwildschutter niet werkt volgens deze werkwijzer, worden het bestuur van de WBE die de valwildschutter heeft voorgedragen en de FBE hiervan op de hoogte gebracht. WBE en FBE bepalen in gezamenlijk overleg of en welke maatregelen genomen worden.

Bij het niet naleven van de werkwijzer kan de valwildschutter door de FBE geschrapt van de lijst met valwildschutters.

14. Aanwijzing valwild en Wet natuurbescherming

Op grond van de Aanwijzing valwild is de aangewezen valwildschutter bevoegd tot het doden en het voorhanden hebben en vervoeren van reeën en /of damherten welke betrokken zijn geweest bij een aanrijding.

De valwildschutter kan 24 uur per dag uitvoering geven aan de opdracht, waarbij het gebruik van kunstlicht op het kogelgeweer is toegestaan.

De valwildschutter heeft geen toestemming nodig van de grondeigenaar voor het opsporen en/of het doden van reeën of damherten die betrokken zijn geweest bij een aanrijding.

De valwildschutter mag de valwildregeling ook uitvoeren op de openbare weg en terreinen aanliggend aan de bebouwde kom alsmede de bebouwde kom.

15. Wapeneisen

Met betrekking tot het vuurwapen is de valwildschutter verplicht zich te houden aan de Wet Wapens en munitie en dient hij/zij in het bezit te zijn van een geldige WM4. Daarnaast kunnen aanvullende wapens genoemd in de Aanwijzing valwild worden gebruikt (mes, hagel- of kogelgeweer).

16. Toezicht

De toezichthouders van de provincie zijn belast met de handhaving van en het toezicht op de naleving van de voorschriften van de Aanwijzing valwild. Toezichthouders kunnen een verzoek indienen bij de FBE om inzicht te krijgen in de valwildmeldingen en door wie deze zijn gedaan. Valwildschutters kunnen gevraagd worden naar de locatie van het aan de natuur teruggegeven ree of damhert.

17. Belangrijke contactinformatie

Tabel 1: Contactgegevens van (de meeste) betrokken partijen in Zuid-Holland

Meldkamer Politie	
Algemene nummer Politie	0900 - 8844
Gemeenschappelijke meldkamer Den Haag	088 - 246 3500
Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond	088 – 877 9000
Lokale Dierenambulance	
Dierenambulance Zuid-Holland-Zuid	0900 - 112 0000
Dier in Nood	144
Dierenambulance Den Haag	070 – 328 2828
Dierenambulance Hoeksche Waard	06 – 1000 5580
Dierenambulance Voorne-Putten e.o.	085 – 060 4567
Dierenambulance Rotterdam	0900 - 0245
Dierenambulance Louterbloemen	06 – 1700 3200
Dierenambulance Gouda e.o.	0182 – 529 059
Overig	
Stichting Reeënopvang Nederland	035 – 6014 335 of 06 – 5429 5197
FBE Zuid-Holland	info@fbez.nl

Missen er contactgegevens of zijn ze niet correct? Laat ons dit weten via info@fbez.nl